

[Aage Fogh.]

nok; lad os bare nøjes med at indrømme, at de Landmænd, der ligger med den alt for store Gæld, har de Vanskeligheder, som man nu synes at ville tillægge alle Landmænd.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Betimeligheden af at udstykke Husmandsbrug i Øjeblikket blev der sagt af begge de to ærede Ordførere, at i Nedgangskonjunkturer vilde det være uforvarsomt. Jeg synes, at det er fuldkommen at stille Tingene paa Hovedet, thi alle, der har Kendskab til Forholdene i Praksis, vil vistnok erkende, at netop de Husmandsbrug, der blev oprettet, dengang vi havde Højkonjunkturerne, omkring 1921—23, da det var en fortrinlig Forretning at være Landmand, da det var uhyre dyrt at komme i Gang, er dem, der har Vanskelighederne i Dag. Derimod er Ejerne af de Brug, der blev oprettet, da Konjunkturerne var i Nedadgaende, da Starten var relativ billig, dem, der sidder bedst i det nu.

Derfor siger jeg, at netop i en Periode som den, vi er inde i nu, hvor Starten er relativ billig, skal man udstykke. Men skal man oprette nye Brug, saa skal man gøre det paa et fornuftigt Grundlag, og dér bedømmer vi det saadan, at det fornuftige Grundlag her er den konjunkturbestemte Rente. Det giver mindre Mulighed for Fortjeneste ganske vist, naar de bedre Tider melder sig, men det giver ogsaa mindre Risiko, naar Tiden er vanskelig. Hvis man benytter disse Metoder, vil jeg i høj Grad tilraade Udstykning.

I Modsætning til det ærede Medlem Hr. Ulrich billiger jeg ganske, at der ifølge Lovforslaget ikke mere forlanges Enstemmighed i Jordlovsudvalget, for, ærlig talt, er det dog ikke en stram Fordring at opretholde, at det Parti her i Salen, der overhovedet ikke vil medvirke til at gennemføre Loven, i Udvalget, under Administrationen skal bestemme, hvordan Loven maa bruges? Det forekommer mig i hvert Tilfælde, at det er en stram Fordring at opretholde i det lange Løb, og derfor synes jeg, det er højest rimeligt, at man er gaaet bort fra Bestemmelsen om Enstemmighed.

Med Hensyn til Etableringslaanene i al Almindelighed vil jeg gerne sige, at naar man fra alle Partiers Side kan være enig om, at de er betimelige i Sønderjylland, saa maa man ogsaa kunne strække sig til, at de er rimelige i det øvrige Land, hvor Vilkaarene paa sine Steder er lige saa vanskelige, som de kan være paa sine Steder i Sønderjylland. Jeg vil tro, at det vil være rigtigt at gaa videre med Etablerings-

laanene, som vi har gjort det hidtil, men jeg vilde gerne ved denne Lejlighed fremsætte den Tanke, at man prøvede paa at lægge Forholdene saadan til Rette, at disse Etableringslaan kunde administreres ved Hjælp af de bestaaende landøkonomiske Organisationer, saadan at de ældre Landmænd, der sidder i de forskellige Organisationer, derved kunde give deres yngre Kolleger en værdifuld Haandsrækning. Det, det drejer sig om, er jo ikke alene det, at de nystartede Husmænd faar Pengene til Raadighed; det er fuldt saa meget det, at disse Penge anvendes paa fornuftig Maade. Thi hvis det sker, at de faar Pengene til Raadighed, men anvender dem ufornuftigt, saa faar de bare dobbelt Tyngde af dem. Derfor tror jeg, det vil være ikke upaakrævet i hvert Fald at optage denne Tanke til Overvejelse, om ikke man med Tiden, maaske ikke ved denne Lovs Udarbejdelse, men ved en kommende Lov, kunde lægge det til Rette paa en saadan Maade, at Etableringslaanene blev administreret gennem de lokale Landbrugsorganisationer, hvilke skal jeg ikke nævne i Dag. Jeg tror, det vilde have sin store Betydning.

Med Hensyn til Forslaget om at øge den rentefrie Del fra en Fjerdedel op til Halvdelen for den Jord, der købes som Tillægsjord, vil jeg være en Tilhænger deraf. Jeg indrømmer, at der selvfølgelig er den Fare, som baade det ærede Medlem Hr. Brorsen og det ærede Medlem Hr. Ulrich fremhævede, at det kan bevirke Prisstigning, men jeg gør opmærksom paa, at det, der her er Tale om, er Køb af Jord i ganske specielle Øjemed for netop at øge Jordtilliggendet til et Husmandsbrug, der i Forvejen er for lille, og i saadanne Tilfælde kan det, nationaløkonomisk i hvert Fald, være fuldt ud forsvarligt at give en Overpris for Jorden og lade en Del af Laanen være rentefrit for at sikre, at det Brug, der i Forvejen var for lille til at forsørge en Familie, bliver i Stand dertil. Derfor er vi meget tilfredse med den Ændring, der her er foreslaaet.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling.

Oluf Pedersen: Retsforbundet har stemt for den bestaaende Lovgivning om Udstykning, og vi vil ogsaa medvirke til en Forlængelse af denne Lov, selv om vi helst havde set, at Princippet i Loven af 4. Oktober 1919 var kommet til at gælde for al Udstykning, saaledes at alle de Husmænd, det her drejer sig om, blev Lenshusmænd